

НАВОЙ ВИЛОЯТИ ҲОКИМЛИГИ ТОМОНИДАН АМАЛГА ОШИРИЛГАН ИШЛАР ҲИСОБОТИ ҲАМДА КЕЛГУСИ РЕЖАЛАР

Барчамизга маълумки 2022 йил давомида Давлатимиз Раҳбарининг “Янги Ўзбекистон тараққиёт стратегияси миллий ривожланишимизнинг янги босқичини “**инсон – жамият – давлат**” деган янги тамойил асосида ташкил этиш, “**Инсон қадри учун**” деган устувор тамойил асосида олиб борилаётган ислоҳотлар самарасини янада ошириш”га қаратилган ғоялари орқали ишларни ташкил этганимиз натижасида улкан мэрраларга эришганимиз ҳеч кимга сир эмас.

“Жонажон Ўзбекистонимиз миллий ривожланишнинг янги даврига дадил қадам қўйяётганини, ҳаётимизнинг барча жабҳаларида улкан ўзгаришлар юз берәётганини” Сизу-биз қўриб буни ҳис қилиб турибмиз.

Албатта, **инсон қадри** деганда, биз, аввало, ҳар бир фуқаронинг тинч ва хавфсиз ҳаёт кечиришини, унинг фундаментал ҳуқуқ ва эркинликларини таъминлашни биз ҳар бир фуқаро учун муносиб турмуш шароити ва замонавий инфратузилма ташкил этишни, малакали тиббий хизмат кўрсатиш, сифатли таълим, ижтимоий ҳимоя тизими, соғлом экологик муҳит яратиб беришни тушунамиз.

Чунки, ўз-ўзидан равшанки, глобаллашув ва кескин рақобат замони, шиддат билан ўзгараётган ҳаёт бизнинг олдимизга кечиктириб бўлмайдиган, ўта муҳим ва долзарб вазифаларни қўймоқда.

Олдимизга қўйилган вазифаларни вижданан бажаришда мамлакатимиз Қонунлари, Давлатимиз Раҳбари ва Ҳукуматимиз томонидан қабул қилинаётган ҳужжатлар дастурил амал бўлиб хизмат қилмоқда.

Хусусан, “2022 йил – **Инсон қадрини улуғлаш ва фаол маҳалла иили**”да олиб борилган ислоҳатлар натижасида ялпи ҳудудий маҳсулот ҳажми ўтган йилнинг мос даврига нисбатан (*67 трлн сўм*) **5,5 фоизга**, саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш (*84 трлн сўм*) **5,7 фоизга**, ҳудудий саноат (*6,5 трлн сўм*) **16,1 фоизга**, қишлоқ хўжалиги (*16 трлн сўм*) **3,9 фоизга**, қурилиш ишлари (*6 трлн сўм*) **9,3 фоизга** ҳамда хизматлар (*9 трлн сўм*) **14,2 фоизга** ўсишига эришилди.

Аҳоли жон бошига эса ялпи ҳудудий маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми **63,8 млн сүмни (103,4%)**, саноатда **80,5 млн сүмни (103,6%)**, қишлоқ хўжалигида **15,4 млн сүмни (101,8%)**, чакана савдо айланмасида **11,7 млн сүмни (110,0%)** ҳамда кўрсатилган хизматларда **8,9 млн сүмни (111,9%)** ташкил этди.

Буларнинг натижасида, 2022 йил якунлари билан **аҳоли жон бошига ялпи ҳудудий маҳсулот ва саноат** маҳсулотлари ишлаб чиқариш ҳажмлари борасида Республикада **1-ўринда бўлса**, вилоятга киритилган **инвестициялар**, кўрсатилган **хизматлар**, чакана савдо айланмаси ҳажмлари ҳамда бажарилган қурилиш ишлари бўйича **2-ўринни**, қишлоқ **хўжалиги** маҳсулотлари ишлаб чиқариш ва **маҳсулот ва хизматлар экспортида** эса **3-ўринни** эгаллаб, ёш ва навқирон вилоятимиз Республикада ўз мавқеини тобора мустаҳкамлаётганлиги кишига ғурур ва ифтихор билан бирга масъулият ҳам юклайди.

2022 йил давомида вилоятга белгиланган **177 минг нафар аҳолини доимий ва мавсумий ишларга банд қилиш** дастурининг ижроси **107 фоиз (189,8 минг нафар)га** бажарилиши, аҳолининг ишсизлик даражаси йил бошидаги **8,8 фоиздан 7,9 фоизга** камайишига эришилди.

2022 йил учун вилоят бюджет даромади прогнози **2186,3 млрд** сўм тушумлар таъминланиши белгиланган бўлиб, мазкур йиллик белгиланган режа **2432,5 млрд** сўмга ёки **111,3 фоизга** бажарилиши таъминланди.

Вилоятни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш Дастурига асосан, жами қиймати **4,4 трлн** сўмлик **825 та лойиҳалар** ишга туширилиб, уларнинг эвазига **8,6 минг та янги** иш ўринлари яратилди.

Вилоятимизда **244,8 млн.** долларлик **хорижий инвестициялар** ўзлаштирилиб, унинг миқдори 2021 йилга нисбатан **134 фоизга, 200,5 млн.** долларлик маҳсулот **экспорти** амалга оширилиб, унинг ҳажми **100 фоизга** ва экспорт географияси **45 та** давлатга етказилиб, **10 та** янги бозорлар ўзлаштирилди.

"**Темир дафтар**"га киритилган **19 782 та** оиласи ҳамда "**Ёшлар дафтари**" ва "**Аёллар дафтари**"га киритилган қарийиб **37 минг нафарга** яқин фуқароларга ҳар томонлама амалий ёрдам кўрсатилди, жами **3 та** (Темир, Ёшлар, Аёллар) жамғармага маҳаллий бюджетдан **89,6 млрд** сўм маблағ ажратилди.

Шунингдек, вилоят инфратузилмасини яхшилаш борасида ўтган 2022 йил давомида **932 км ички йўллар** таъмирланиб, **17 фоиз** ички йўлларнинг аҳволи яхшиланди.

Шу йилнинг ўзида **332 км ичимлик сув** тармоғи қурилиб, таъминланганлик даражаси йил бошидаги **68,2 фоиздан 76,0 фоизга** етди.

Электр таъминотини яхшилаш бўйича ҳудудларда **1333 км** электр узатиш тармоғи, **338 дона** трансформатор пункти ва **5 та** юқори кучланишли подстанциялар мукаммал ҳамда **2926,5 км** электр узатиш тармоқлари, **826 дона** трансформатор пунктлари жорий таъмирланди. Амалга оширилган ишлар натижасида **25 мингдан** ортиқ оиласлар, **1,4 мингдан** ортиқ тадбиркорлик субъетларининг электр таъминоти яхшиланди.

2022 йил давомида **208 та** обьектларда **муқобил энергия манбалари** жорий этилиб, **163 та** обьектда қуввати **2 034 кВтли қуёш панеллари** ўрнатилди.

Уй-жой билан таъминлаш бўйича ҳам шу йилнинг ўзида **3 минг 236 хонадонли 45 та** кўп қаватли уйлар қурилди, натижада **14 минг** нафардан ортиқ аҳоли уй-жой билан таъминланди.

Ижтимоий соҳа инфратузилмасини яхшилаш мақсадида 2022 йил давомида **жами 119 та** обьектларда, жумладан **6 та** боғча, **19 та** мактаб, **5 та** тиббиёт, **1 та** маданият ҳамда **88 та** инфратузилма ва бошқа йўналишдаги обьектларда қурилиш, таъмирлаш ишлари амалга оширилиб, ушбу мақсадларга **540 млрд** сўмдан ортиқ маблағлар йўналтирилди.

Мактабгача таълим соҳасига давлат бюджетидан ажратилаётган маблағ 2022 йилда **300 млрд.** сўмни ташкил этиб, ўтган 1 йил давомида мактабгача таълим ташкилотлари сони **1203 га** етди ва қамров даражаси **81,9 фоизга** етказилди.

Умумтаълим мактабларида компьютер ускуналари билан таъминланиши ҳамда оптик толали тез Интернет **100 фоизга** етказилди, Давлат тест маркази маълумоти бўйича вилоятдаги умумтаълим битирувчиларининг **7,2 минг** нафари ёки **64,4 фоизи** (республикада энг юқори ўрин) олий таълим талабалари бўлишди.

Соғлиқни сақлаш тизими бўйича 2022 йилнинг ўзида **2 та** оилавий поликлиника, **27 та** оилавий шифокорлик ва **109 та** маҳалла тиббиёт пунктлари ташкил этилиши натижасида **290 минг нафар** аҳолига тиббий хизмат яқинлаштирилди.

790 минг ахоли чуқурлаштирилган тиббий күриқдан ўтказилиб, аниқланган **94 минг** нафар беморлар амбулатор ва стационар даволанди, уларнинг **701 нафарида** юқори технологик амалиётлар ўтказилди.

Ахолига кўрсатилаётган тиббий хизмат сифатини янада яхшилаш мақсадида, бирламчи бўғинда кундузги шифо стационар ўринлар сони **458 тадан 882 тага** етказилиб, **71,9 минг нафар** bemor даволанди.

Шунингдек, вилоятда соҳага оид муаммолар ўрганилиб, уларни бартараф қилиш учун республика бюджетидан **16,1 млрд сўм**, маҳаллий бюджетдан **4,2 млрд сўм** маблағлар ажратилиб, вилоятдаги онкология диспансери, вилоят перинатал маркази, шаҳар туғруқ мажмуаси, шошилинч марказлари зарур тиббий жиҳозлар билан таминланди.

Вилоятдаги **36 та** оилавий поликлиника замонавий УТТ, ЭКГ ва замонавий лаборатория ускуналари билан таъминланди.

Бундан ташқари шу кунга қадар вилоятдаги **6 нафар** фуқароларга **120 минг АҚШ** доллари хисобидаги маблағлар ажратилиб чет элда даволаниши таъминланди.

Агар соҳада ҳам ислоҳатларни тизимли ташкил этилиши натижасида қатор ижобий ишлар амалга оширилди.

Хусусан, вилоятда **4,9 минг** гектар ахоли яшаш пунктларига яқин ва сув таъминоти қулай бўлган ерлар **15 минг** нафар ахолига дехқон хўжалиги ташкил этиш учун ажратилди ва **28 минг** одамлар банд бўлди. Ушбу ерлардан **64,7 минг** тонна маҳсулот етиштирилиб **195 млрд** сўм даромад олишга эришилди.

2022 йилда **пахта** ҳосилдорлиги **36,4 ц/га** ва **ғалла** ҳосилдорлиги эса **69,3 ц/га** ни ташкил қилган бўлса, **107 минг** тонна (**101%**) **мева** етиштирилди.

Вилоядта 2022 йилда **35 млрд 752 млн** сўм маблағлар ҳисобига **552 гектар** майдонда интенсив усуlda сабзавот экинилари экилиб барча тоифа хўжаликлари томонидан **320 минг** тонна сабзавот маҳсулотлари етиштирилди ва **662 та** мавсумий иш ўринлари яратилди.

Сув хўжалиги тизимида рақамли технологияларни жорий этиш масалалари доирасида **85 та** очиқ каналларда (суғориш тармоқлари)ги сувнинг сарф ва сатхини ўлчаш ва онлайн мониторингини юритиш имконини берувчи “**Ақилли сув**”, мелиоратив

кузатув қудукларда ер ости сизот сувлари мониторингини юритиш учун мўлжалланган **100 дона** “Дайвер”, **26 та** насос станцияларига сув миқдорини **“онлайн”** назорат қилиш қурилмалари ўрнатилди.

Ирригация тизими каналларини тозалаш ҳамда улардаги гидротехника иншоотлари ва гидропостларни таъмирлаш **210,7 км** узунлиқдаги ирригация тизими каналлари ва **112 дона** улардаги гидротехника иншоотлар ҳамда **126 дона** гидропостларда таъмирлаш ишлари амалга оширилди.

Ички суғориш тармоқлари ва фермер хўжаликлари ҳисобидаги ички суғориш тармоқларини **439,3 км** қисми механизм ёрдамида, **1392,6 км** қисми қўл кучи ёрдамида тозаланиб, улардаги **584 дона** гидротехника иншоотлар ва **752 дона** гидропостлар таъмирланди.

Мелиорация обьектларида ишлар бўйича **17 км** коллектор дренаж тармоқларини реконструкция қилиш ҳамда **12 дона** мелиоратив тик қудуклар реконструкция қилиш ҳамда **514,5 км** узунлиқда таъмирлаш-тиклиш ишлари **14,5 млрд** сўмлик ишлар амалга оширилди.

Чорвачилик соҳасида умумий қиймати **186,9 млрд.** сўмлик бўлган **81 та** лойиҳа ишга туширилиб бунинг натижасида **352 та** иш ўрни яратилди.

Шу йил **паррандачилик**да қиймати **66,1 млрд** сўмлик **17 та** лойиҳалар ишга туширилиши натижасида қўшимча **3,5 млн.** дона тухум ва **1,8 минг** тонна гўшт ишлаб чиқариш имконияти яратилди.

Туризмни ривожлантиришда 2022 йил давомида **26,1 минг** нафар **хорижий** ва **995 минг** нафар маҳаллий **сайёҳлар** ташрифи кузатилди

Вилоятдаги меҳмонхона ва оиласиий меҳмон уйлари сони **188 тага**, улардаги ўринлар сони эса **5870 тага** етказилди ва 2019 йилга нисбатан ўсиш кўрсаткичи **5 баробарга** ошди. (**54 та** меҳмонхона, **10 та** дам олиш маскани, **28 та** ҳостел, **5 та** ўтовли лагер, **91 та** меҳмон уйлари).

2022 йилда умумий қиймати **128,0 млрд** сўмлик **58 та** лойиҳалар (**9 та** меҳмонхона, **8 та** ҳостел, **38 та** оиласиий меҳмон уйи, **3 та** дам олиш маскани) ишга туширилиб, улар ҳисобига **304 та** янги иш ўринлари яратилди.

Бугунги кунда вилоятдаги **25 та** **туркомпаниялар** **69 та** замонавий транспорт воситалари орқали хизмат кўрсатмоқда. 2022

йил бошига **турмаршрутлар** сони **20 тани** ташкил қилган бўлса, йил якунида улар сони **40 тага** етказилди.

Вилоятда **340 км** масофада **60 та** обьектдан иборат **14 та** туризм маршрут (*Хатирчи, Нурота, Навбаҳор, Кармана, Қизилтепа туманлари*)ларини ўз ичига олган **Навоий “туризм халқаси”** ташкил этилди.

2022 йилда Нурота тумани Сентоб қишлоғи **“Туризм қишлоғи”** сифатида ташкил қилинди. Қишлоқда **9,4 млрд** сўм маблағлар хисобига **5 км** йўл, **2 та** селфи зонаси ва бошқа туризм инфратузилмаси яхшиланди. Натижада қишлоқда бугунги кунда **2 та** меҳмонхона, **20 та** меҳмон уйлари фаолияти ҳамда туризм хизматлари йўлга қўйилиб, **60 дан** ортиқ янги иш ўринлари яратилди.

Туризм ва ёндош инфратузилмаларини яхшилаш мақсадида жами **44,3 млрд** сўм маблағлар ажратилди. Шундан йўл-транспорт инфратузилмаси (48 км) учун **32,1 млрд** сўм, туризм ёндош инфратузилмаси учун **8,6 млрд** сўм, Навбаҳор туманидаги Сармишсой ва Учқудук туманидаги Тошўрмон маданий мерос обьектларини реконструкция қилиш учун **3,5 млрд** сўм маблағлар ажратилди.

Албатта бу тадбирларни давом эттирган ҳолда 2023 йилга режаларни тўғри олиш учун халқимизнинг фикрини ҳар бир йўналиш бўйича чуқур таҳлил қилишимиз зарур.

Халқимизга қанча имконият яратсак, бунинг фойдаси жамиятимизга ўн карра, юз карра бўлиб қайтади.

Ушбу мақсадлардан келиб чиқиб, Давлатимиз Раҳбарининг Олий мажлисга йўллаган Мурожаатномасида келгуси 2023 йилни **“Инсонга эътибор ва сифатли таълим йили”** деб ном бердилар.

Бу йил номининг ўзидан маълумки, Ўзбекистонда олиб борилаётган давлат сиёсатининг марказида инсон ва унинг манфаатларини таъминлашни устувор вазифа этиб белгиланганлиги, бу сиёсат бир йил билан чекланиб қолмаслиги, доимо бардавом бўлиши биз раҳбарларнинг ҳалқимиз билан бир тану-жон бўлиб ишлашга улкан масъулият юклайди. Буни барчамиз теран англаб, вижданан ҳис қилиб бирдамлик ва ҳамжиҳатлиқда бажаришимиз лозим.